

11. seja Okrajnega ljudskega odbora

Dne 5. t. m. je bila 11. seja okrajnega ljudskega odbora. Glavne točke dnevnega reda so bile:

Poročilo o izvršitvi družbenega plana in proračuna v prvem polletju 1956 ter poročilo sanitarnega inšpektorja o stanju epidemije otroške ohromelosti v okraju in o higienskem stanju šol.

Poročilo o izvršitvi družbenega plana za I. polletje 1956

Poročilo je dal inž. Ivo Klemenčič, podpredsednik OLO, ki je izjavil:

Podatki o izpolnitvi plana v I. polletju so bili objavljeni že v Glasniku.

Težko je govoriti o izpolnitvi družbenega plana v I. polletju, ko smo ga sprejeli šele konec maja. Gospodarstvo je teklo svojo pot po intencijah lanskoletnega plana, ki pa so bile že izpolnjene s prilaganjem sklepov IV. plenuma v Beogradu, kar lahko ugotovimo iz konkretnih rezultatov I. polletja tudi v dobi pred sprejetjem družbenega plana.

Osnovno oceno izpolnitve družbenega plana v letošnjem I. polletju nam vsekakor pokaže realizacija celotnega dohodka, ki ga je ustvarilo gospodarstvo v tem obdobju.

Celotni dohodek je presegel višino 48 milijard dinarjev, t. j. 43% naloge, ki je bila postavljena s planom.

Jasno je, da je dinamika plana skoraj v vseh panogah gospodarstva močnejša v II. polletju, vendar lahko iz gornjega procenta sklepamo, da je tempo proizvodnje le prepočasen, da bi lahko bili zadovoljni, posebno če primerjamo polletne izpolnitve v prejšnjih letih. Tako je bil v lanskem letu celotni dohodek v I. polletju dosežen s 45%. Razen tega predvidevamo letos 8% višji dohodek nasproti lanskemu letu.

Vse to zahteva znatno večje napore v II. polletju. In ker smo že pravzaprav v zadnjem kvartalu, moramo ugotoviti, da nepopolni podatki sicer kažejo na intenzivnejše izpolnjevanje plana v III. kvartalu, ter da velja v zadnjem kvartalu napeti vse sile, da nadoknadimo manjkajoče. Zato je prav, da na kratko poleg že objavljenih ugotovitev analiziramo glavne vzroke, ki so vplivali na zaostajanje tempa proizvodnje, in kako se izpolnjujejo s planom postavljene naloge.

Ena osnovnih nalog proizvodnje v letošnjem letu je bila sprememba strukture v prid sredstev za široko potrošnjo ob istovrstnem padanju tempa proizvodnje sredstev za delo. Za naš okraj sicer nimamo še popolnih podatkov, obstoječi podatki, upoštevajoč tudi republiške, pa nam kažejo, da se struktura proizvodnje ni bistveno spremenila.

Osnovni vzrok temu je vsekakor pomanjkanje električne energije, ki je bilo posledica slabih vremenskih prilik v zimskih mesecih. Izpad je v našem okraju znašal okrog 10% normalne polletne potrebe v industriji, dočim je bil v ostalih proizvodnih vejah, predvsem v obrti, manjši. Ta izpad se je čutil seveda najbolj v proizvodnji za široko po-

trošnjo kot v ostali proizvodnji, ker to zahtevajo že tehnološki postopki. V tej smeri bo potrebno po odgovarjajočih organih še bolj vskladiti plane redukcij električne energije. Upoštevaje, da so v letošnjem letu spuščene v pogon nove kapacitete in da je bila v poletnih mesecih zmogljivost central 16% nad potrošnjo, lahko upamo, da bo oskrba z električno energijo v II. polletju zadovoljiva. Kljub temu pa morajo podjetja, ki razpolagajo z lastnimi agregati, posvetiti njihovem vzdrževanju polno pozornost.

Nadalje obstajajo še vedno nekateri znaki zapostavljanja proizvodnje za široko potrošnjo glede oskrbe s surovinami, predvsem iz uvoza. V neki meri je sicer krivda tudi samih gospodarskih organizacij, ki se niso dovolj znašle v deviznem sistemu. Vendar menim, da bo potrebno še v večji meri prvenstveno zagotoviti devizna sredstva za potrebe te vrste proizvodnje, s čimer se bo povečala produktivnost in izraba kapacitet, s tem pa tudi zniževanje cen baš artiklom široke potrošnje.

Neko zmedo v proizvodnji teh artiklov je povzročilo tudi večanje zalog v nekaterih panogah, predvsem v tekstilni. Ta pojav se je odrazil celo do tendence — ne stremeti za čim boljše izrabo kapacitet — če že ne k zniževanju proizvodnje.

Če hočemo obravnavati ta problem, vas moram spomniti na situacijo, ki je vladala v lanskem letu na tržišču. Za to obdobje je bila karakteristična slaba preskrbljenost tržišča, to se pravi pomanjkanje blaga, predvsem pa neenakomerna oskrba tržišča, ki je imela za posledico dvigovanje cen. Temu je v precejšnji meri pomagala tudi razmeroma visoka stimulacija izvoza, predvsem na področju kmetijskih artiklov. Zaradi tega je potrošniška mrzljica zajela predvsem živilski trg, bojazen pred zmanjšanjem vrednosti dinarja pa je seveda navajala potrošnike k nakupu tudi industrijskih artiklov. Ker je največji del svoje kupne moči za te vrste blaga lahko dal predvsem kmečki potrošnik, ki je glede asortimenta in kvalitete manj zahteven, je trgovina zlahka spravljala v promet manj kvalitetno blago. Ta proces je potegnil v svoj krog tudi industrijo.

Toda te račune lahkega zaslužka so prekrizali ukrepi nove gospodarske politike. Njihov namen je bil tudi vskladiti porast življenjskega standarda mestnega in kmečkega prebivalstva. Tozadevni ukrepi so na eni strani povečali kmečke davkatve, ki so se vskladile s porastom njegovega dohodka na račun cen

in z zmanjšanjem dohodkov nekmečkih dejavnosti, kar je predvsem posledica zniževanja investicij. Svoj odraz na tržišču pa je imelo tudi v neki meri povečanje potrošniških kreditov, delavca in nameščenca konec preteklega leta.

To so glavni vzroki večanja zalog tako v proizvodnji kakor v trgovini. Toda tega nas ne sme biti strah, to so osnovni koraki k stabilizaciji tržišča. Prvič se namreč v ostrejši obliki kaže preorientacija našega gospodarstva v smislu delovanja zakona ponudbe in povpraševanja. Prvič so proizvajalci nekaterih panog čutili, da niso več v monopolnem položaju, ko so oni diktirali potrošniku ne samo ceno, ampak tudi kvaliteto in asortiment. Nekateri so še danes mišljenja, da mora biti njihova proizvodnja v prometu kakor v času distributivnega gospodarstva.

Vse to pa postavlja pred proizvajalce, pred delavske svete in kolektive dve osnovni nalogi: borbo za kvaliteto in asortiment, ki bo ustrezal željam potrošnika, ter borbo za zmanjšanje proizvodnih stroškov in večjo produktivnost. Vse to pa je še kako na liniji sprememb gospodarske politike za stabilizacijo tržišča in na liniji zaustavljanja procesa slabšanja gospodarskih pogojev mestnega in industrijskega prebivalstva.

K prvemu problemu mi dovolite nekaj pripomb. Predvsem menim, da je povezava proizvodnje s trgovino in obratno nezadostna. Mislim, da bi bilo treba misliti, koliko je temu kriva organizacija grosistične trgovine ter njeni odnosi do trgovine na malo, vsekakor pa je treba urediti povezavo med industrijo in grosistom. V naši državi imamo že nešteto raznih razstav in velesejmov, to se pravi, dovolj prilike, kjer bi lahko industrija preko trgovine »vnovčila« želje in potrebe potrošnika. Ugotoviti pa moramo, da proizvodnja še danes ni vsklajena niti s sezono potrošnje. Zakaj? Zato, ker je prodala, kar je proizvedla, ker je bil potrošnik vse premalo zahteven.

Ta dva momenta pa nista važna samo zaradi neposredne zadovoljive potrebe domačega potrošnika, ampak vsebolj usposablja proizvajalce za konkurenco na svetovnem tržišču, kjer obstajajo še velike možnosti plasmana in s tem odstranjevanja prekomernih zalog.

Tudi izvoz nekaterih artiklov dela slabo kri med proizvajalci, češ zaradi tega se nam še bolj dvigajo zaloge. Mislim, da nam je gotov uvoz artiklov široke potrošnje potreben, predvsem za kritje potreb po deficitarnih artiklih, na drugi strani pa z izbrano kvaliteto sili domačo proizvodnjo k njenemu izboljšanju. Sicer pride do nekaterih nepravilnosti na eni strani zaradi nepopolnega načina razdeljevanja deviznih sredstev, na drugi strani pa tudi zaradi nezadostnega poznavanja želja in možnosti potrošnika.

Znan je n. pr. primer nabave večjih količin nyloga, ki mu je morala trgovina globoko znižati ceno, da ga je lahko spravila v promet. Taka precenjevanja in nepravilne ocene tržišča gredo vsekakor na škodo potrošnika, pa čeprav se je cena znižala.

In sedaj še vprašanje zalog, tendence k znižani proizvodnji in v tej zvezi vprašanje zniževanja cen.

Kakor smo ugotovili, so zaloge na eni strani pozitivno vplivale v smislu lomljenja monopolnih pozicij proizvodnje, na drugi strani pa moramo ugotoviti, da obstoječe zaloge še vedno ne ustrezajo višini, ki je normalna za tak nivo proizvodnje, saj so bile zadnja leta zaloge tako rekoč iste ob močnem porastu proizvodnje. Tako povečane zaloge morajo vplivati tudi na izboljšanje pogojev oskrbe proizvodnje. In če damo še tukaj možnosti na zunanjem trgu, bomo s tem ugotovili vrsto novih nalog.

Predvsem se je tu treba ozreti na povezavo med proizvodnjo in zunanjetrgovinskimi podjetji. Dejstvo je, da na področju zunanje trgovine niso bile izrpane vse možnosti te dejavnosti. Eden glavnih vzrokov za to je predvsem v tem, da zunanjetrgovinska podjetja še vse preveč menijo, da so sama sebi namen, da so še vse premalo postala agent proizvodnje in da svoje dejavnosti ne usmerjajo dovolj v smislu pomagacev proizvodnji. Imamo konkretne primere, ko podjetja živijo, to se pravi, da dobivajo redne prejemke na račun nekega več ali manj slučajno sklenjenega ali celo dodeljenega posla, da jih pa potem prav malo zanimajo ostali posli, ki so pa prav tako važni za proizvodnjo. Zato se opaža pri nekaterih zunanjetrgovinskih podjetjih upadanje prometa tudi zaradi izgube posameznih komitentov, izgovor za to pa je navadno izpad kakega večjega posla, ki ga je izvršil pač nekdo drugi. Izgleda, da nam tudi izvršena reorganizacija v zunanji trgovini ni prinesla želenega uspeha, ter bo naša naloga, da bomo iskali še novih možnosti izboljšanja.

Kreditna politika je igrala seveda bistveno vlogo pri prilagajanju gospodarskih organizacij novim razmeram na tržišču. Iz objavljenih podatkov vidimo velik skok obratnih kreditov, in sicer za 32% samo v I. polletju. Večji del tega porasta gre na trgovino, kar je normalno v smislu stabilizacije tržišča, čeprav ni šel na račun povečanja proizvodnje, ampak standardizacije zalog, ne v smislu zamrzljenja, ampak narobe, z večjimi zalogami omogočiti boljše oskrbo proizvodnje in z večjim asortimantom povečati promet in s tem zvišati obračanje vloženih sredstev. V tem smislu moramo razumeti višja obratna sredstva, kar se bo odrazilo še posebno v novem kreditnem sistemu, ki se že realizira.

Neopravičen pa je bil v trgovini v I. polletju strah pred večjim namajanjem kreditnih sredstev in večanjem sortirane zaloge, pričakujoč nekega tobožnega znižanja cen. Kajti do nekakšnega kopičenja zalog je dejansko prišlo samo v teks-

tilni stroki in delno pri investicijskem materialu (cement, elektromaterial). S tem pa še daleč ne moremo govoriti o nasičenosti tržišča, ki bi v takratni situaciji absolviralo še mnogo deficitnega materiala vseh ostalih strok in dobro sortiranega materiala prav v teh strokah, kjer so se večale zaloge. Na to kaže tudi nezmanjšani promet v trgovini na malo, ki se je nasprotno celo povečal v primerjavi s I. polletjem lanskega leta. In če dodamo k temu še ugotovitev, da se produktivnost ni bistveno povečala oz. celo zmanjšala, kakor se ugotavlja v republiškem merilu, potem mislim, je jasno, da gre tako zniževanje cen lahko samo na račun znižanega dobička. Tako suho zniževanje cen pa je samo kratkovidno, ker na eni strani vpliva na rušenje osnovnih proporcij družbenega plana, na drugi strani pa je zelo nevarno tudi za sama podjetja, ki jim ekonomska situacija še ne zagotavlja, da ne bodo ponovno prisiljena dvigniti cen. In baš tako nihanje cen pri artiklih široke potrošnje že samo po sebi pospešuje nestabilnost tržišča. Zato mora veljati borba za znižanje cen predvsem k povečanju produktivnosti in boljše organizacije dela. Sele takrat ne bo bojzani, da se bo morala cena ponovno dvigniti. Edino tako zniževanje, je družbeno opravičljivo in za potrošnika koristno.

V tej zvezi naj omenim še pojav, da so nekatera industrijska podjetja zopet planirala napačno razdelitev dohodka, seveda v smislu zmanjševanja dobička in napenjanja drugih elementov dohodka. Nekaj podjetij je namreč precej više doseglo planirani dobiček kot pa celotni dohodek. To ni sicer slučaj nekega poviševanja cen, pač pa je realizacija zopet demontirala njihov strah pred povišanjem cen za surovine in s tem materialnih stroškov. Tako so taka podjetja zavestno ignorirala sklepe I. plenuma SZDL, ter s tem rušila proporce družbenega plana, ki so bili seveda postavljeni na osnovi planiranih sredstev, s tem pa tudi škodovala sama sebi. Kajti sredstva, ki ostanejo podjetju, zaradi tega ne bi bila nič manjša.

Poglejmo še vpliv sprememb gospodarske politike na stroke industrije in druge gospodarske panoge, katerih proizvodnja oz. usluge so investicijskega značaja. Te tri industrijske stroke — kovinska, elektroindustrija in industrija gradbenega materiala — poleg gradbeništva, so najslabše izpolnile plan dohodka. Odstotek izpolnitve v kovinski je 38, v elektroindustriji 35, v industriji gradbenega materiala pa 40, pred tem pa predstavljajo 22% dohodka celotne industrije, oz. okrog 15% celotnega gospodarstva. Vsekakor bistveno vplivajo na izvršitev, posebno če še dodamo gradbeništvo, ki je doseglo 33% planiranega dohodka, ki je udeležen za okrog 8% v sklopu gospodarstva.

Tudi tukaj je v precejšnji meri vplival izpad električne energije. Normalna dinamika izvrševanja proizvodnje v kovinski stroki je predvsem odpovedala zaradi nenormalno nedokončane proizvodnje (n. pr. Litostroji). Razen tega je bilo dejansko težko pravilno planirati, ker so bili ti plani v veliki meri odvisni od investicijskih sredstev, določenih v družbenih planih, ki pa so bili zelo kasno sprejeti. Tozadevni predpisi o njihovi uporabi pa so izšli še kasneje. To je seveda odložilo začetek del, pa tudi roke dovršitve investicijske opreme.

V teh strokah nastopa problem plasmaja z vso ostrostjo, ki se mora

rešiti ali s preorientacijo v proizvodnji ali pa s plasmanom na zunanjem tržišču. Druge rešitve ni, kajti tempo investicijske izgradnje se je zmanjšal, s tem pa tudi potreba po teh izdelkih, kolikor še naprej niso deficitarni. Ravno v tej smeri podjetja niso dovolj storila ter je to njihova naloga tudi v bodoče, če hočemo, da bodo osnovna sredstva polno izkoriščena. Predvsem je treba izčrpati vse možnosti na zunanjem tržišču, ker je taka preorientacija najcenejša. Pomagati pa bo treba podjetjem predvsem z elastičnim sistemom kreditiranja, da bodo dosegla potrebno kvaliteto.

Za gradbeništvo samo je še posebej zanimiva zelo nizka realizacija dobička, ki je bil dosežen s ca. 8%. To kaže na ostro konkurenco na licitacijah, ki je vplivala na znižanje cen gradbenim storitvam za okrog 10%. V principu je taka konkurenca seveda zdrava in je skrajni čas, da je do tega prišlo. Vendar nesolidne kalkulacije nekaterih podjetij bodo lahko rodile tudi težke posledice, ki jih bodo morali nositi ljudski odbori. Zato je pravočasna kontrola v tej smeri na mestu.

Mimogrede naj omenim, da prej navedeni vzroki vplivajo seveda tudi na izvrševanje investicij v okviru našega okraja tako negospodarskih kakor tudi gospodarskih v vseh panogah industrije, kjer je kasna dodelitev investicijskih sredstev vplivala tudi na neizvršitev proizvodnega plana nekaterih podjetij pa tudi kmetijstva, kjer so bili kasno sprejeti predpisi za črpanje sredstev. Edino za pospeševanje obrti so bila sredstva na razpolago in zopet moram ugotoviti, da so bila razmeroma nizko koriščena, ker še danes nimamo detajlno izdelanega pregleda potreb in lokacij obrtnih uslužnostnih obratov. Mislim, da prav zato manjka potrebne organizacije, bodisi v ljudskih odbori ali pri zbornici, ki bi to vprašanje učinkovito reševala, kakor rešuje Zavod za stanovanjsko izgradnjo probleme svojega področja. Vsekakor je treba nujno postaviti ta problem tudi pred občinske ljudske odbore.

Zaradi splošnega zastoja inozemskega turizma v predsezoni gostinstvo na območju okraja ni utrpelo večje škode, ker je Ljubljana le turistično prehodno mesto. Pač pa je ta izpad delno vplival na finančni uspeh turističnih podjetij.

V zvezi s pravilno politiko razvoja turizma je naloga turističnih in gostinskih podjetij, da določijo cene za prihodnjo sezono in teh cen ne sreminjajo več. Naša naloga pa je zagotoviti podjetjem planske instrumente, ki ne bodo vplivali na spremembo kalkulacij, na osnovi katerih so bile te cene določene.

Iz vsega doslej navedenega se jasno vleče nit dviga proizvodnosti dela: to je gotovo naše ključno vprašanje, ki ga je kot osnovno postavil IV. plenum. Na tako mesto smo ga postavili tudi v našem družbenem planu. Spomnil vas bom, da si nekateri delovni kolektivi že v svojih predlogih planov niso postavili za nalogo dvigniti z vsemi obstoječimi možnostmi produktivnost. Celo narobe — nekateri so celo predvidevali, da bodo zaposlili novo delovno silo ob zmanjšanju proizvodnje. Zato je družbeni plan okraja ocenil realne možnosti s 5 do 6% povečanjem storilnosti, s čimer bi sicer prekoračil povprečno število zaposlenih v letu 1955 v industriji za 3% ob 9% prekoračenju količinske proizvodnje.

Realizacija I. polletja nam kaže, da te naloge nismo izvršili. Če pri-

merjamo isto obdobje lanskega leta, vidimo, da smo količinsko proizvodnjo presegle za 4% pri 3% več zaposlenih. Ob upoštevanju objektivnih težav, to je pomajkanja električne energije in surovin. Iz tega lahko sklepamo, da storilnost ni padla. Res je, da je osnova za dvig storilnosti dobra organizacija dela in predvsem zadostna in pravočasna oskrba z materialom in energijo. To pa tudi letos ni bil slučaj in naša prva skrb naj velja zagotoviti te pogoje za dvig storilnosti. V tej zvezi pa morajo vsekakor kolektivi spremeniti dosežanje razvrstitev dopustov, katerih večina, ponekod celo kolektivno, je bila v času, ko je bilo električne energije na pretek. Pravica do zakonitega odmora se je spremnila v pravico letovanja.

Seveda, če pa pogledamo z druge strani, kako so se izvajali ukrepi, ki direktno stimulirajo delavca k dvigu efekta dela, pa moramo kljub vsemu ugotoviti slabo sliko. V teku I. polletja se število delavcev, ki delajo po normi, v industriji v povprečju ni bistveno spremenilo. Porast kaže 2%.

Večji napredek se kaže v kmetijstvu, kjer se je pravzaprav to vprašanje začelo šele reševati. Tu imamo ob koncu polletja 18% zaposlenih, ki delajo po normi. Prav tako je večji skok v gradbeništvo, kjer izgleda, da je konkurenca pozitivno vplivala tudi v tej smeri.

Povprečno doseganje norm se suče okrog 110%. Kar daje dokaj normalno sliko. Nezaželeno je bila v I. polletju še vedno situacija pri premijskih pravilnikih. V I. polletju jih je imelo samo 75 industrijskih podjetij (t. j. 50%). V II. polletju se sicer zaradi obvezne uvedbe istih situacij delno izboljšuje, vendar bo potrebno še nekaj časa, da se bodo pravilniki v resnici uveljavili in služili svojemu namenu.

To so glavni problemi letošnjega izpolnjevanja družbenega plana, ki obenem postavljajo nalogo za bodoče. Upoštevajoč, da so že konec I. polletja obstajali boljši pogoji za njihovo reševanje ter da je že normalno dinamika II. polletja iučja, menim, da ob mobilizaciji vseh pozitivnih sil, predvsem pa organov delavskega upravljanja in aktivizacijo delovnega človeka preko upravnih in političnih forumov obstajajo objektivni pogoji, da se družbeni plan v predvideni višini realizira.

Bilanca sredstev Okrajnega ljudskega odbora nam kaže v primerjavi z doseženimi rezultati v gospodarstvu pravzaprav slabšo sliko, saj je realizacija proračunskih dohodkov dosegla komaj 35% plana, dočim so bili izdatki potrošeni v višini 38,4% predvidenih. Ta slika se seveda še poslabša, če upoštevamo, da je dotok sredstev v proračun normalno zaradi tehnike obračunavanja najmanj v enem mesečnem zaostanku, ter je značjal koncem junija le 28,2% plana. Tako okraj kakor občinski ljudski odbori živijo torej kakor vemo, večinoma na kreditu, kar bi bilo v višini dvanajstine letnih izdatkov ob realnem planu normalno.

Nov zakon o proračunih pa tudi tega ne donuša in določa, da z dohodki na 1. januarju ne moremo kriti izdatkov, realiziranih do konca decembra. Ta prehod bo težak, praktično s celih nemogoč brez težjih proračunskih pretresilcev. Zato se moramo na nje pripraviti. Pravilno in praktično bi bilo, da se nadaljša tok vplačil proračunskih dohodkov iz gospodarstva do zakonitega roka za položitev decembrskega obračuna, to je za približno 1 mesec, sicer se pa bodo morali

ljudski odbori dogovoriti z gospodarskimi organizacijami za akontacije.

Realizacija nam kaže, da dotok sredstev zaostaja še v večji meri kot samo za dvanajstino. Vzrok pa leži predvsem na slabi realizaciji proračunskih dohodkov iz gospodarstva, ki skoraj za celih 10% zaostajajo za ustvarjenim celotnim dohodkom v gospodarstvu.

Poglejmo predvsem dotok proračunskega prispevka iz dobička gospodarskih organizacij, ki se letos kakor vemo, odvaja avtomatično na podlagi zvezne lestvice. Izpolnitev kaže le 31%, dočim je dobiček celotnega gospodarstva dosežen s 45%. Participacija zveze in podjetij teče pri tem v glavnem normalno, ostanek dobička, ki gre po letošnjih predpisi v zvezni budžet, pa je realiziran, celo s 50 odstotki. Iz tega jasno izhaja, da gre izračun po instrumentu uporaba v praksi ni bila preverjena na škodo ljudskega odbora, na kar smo opozarjali že ob sprejemanju plana, ter bo nujno to razdelitev popraviti. Samo s tem se namreč dvigne realizacija proračunskih dohodkov za okoli 4%, s tem tudi samih vplačil, ter bi bil dotok sredstev vsklajen s proračunskimi izdatki.

To nas pa nikakor ne sme uspraviti, da bi pozabili na dotok ostalih dohodkov, predvsem dohodkov od prebivalstva.

Med dohodki iz gospodarstva kaže še slabo realizacijo prometni davki od maloprodaje. Zaradi poznega sprejemanja družbenih planov ga namreč večina trgovskih organizacij ni obračunala. Situacija pa se je bistveno spremenila v II. polletju, saj je že avgusta znašala realizacija 36% v občini-Center, ki ima večino te datjave, pa še 42%. So primeri, predvsem okoliških trgovin, ko so posamezna podjetja prišla v težave, ker se rešuje z obročnim odplačevanjem. V celoti se namreč ni izvedel prenos sproščenih sredstev iz trgovine na delo v trgovino na malo, kar je predvsem krivda grosistične trgovine, ki je prosta sredstva seveda uporabljala za obratna sredstva. Zato se mora takim podjetjem preveriti polletne obračune. Vsekakor pa bodo taka grosistična podjetja za višino oproščenih sredstev znižala maržo ter s tem znižala grosistično ceno, s čimer bo maloprodajna mreža krila izpad v kalkulaciji.

Vzrok izpada prometnega davka zasebnikov pa se že paralizira z intervencijo finančnih organov, kar leži vzrok predvsem v nepravočasnem odvajanju s strani gospodarskih organizacij in ustanov. Tozadevna dejavnost zasebnikov se namreč ni bistveno spremenila.

Posebni proračunski prispevek iz plač, ki ga plačujejo trgovska, gostinska in projektantska podjetja, po realizaciji I. polletja prav tako kaže na nerealen plan. Vendar je v obračunih zajet samo davek na plače po tarifnih pravilnikih, dočim se bo na plače iz dobička obračunal šele ob koncu leta. Smatram za pravilno, da omenjene gospodarske organizacije ta davek akontirajo že med letom. Obstaja namreč nevarnost, da začasni obračuni zapeljejo podjetja v previsoko izplačevanje plač iz dobička. Iz podatkov je namreč razvidno, da so ravno trgovska podjetja dosegla v I. polletju razmeroma visoke plače. Mogoče je v teh podatkih zapaden tudi davek, vendar moramo na tem mestu priporočiti vsem občinskim odborom, da ponovno pregledajo odobrene procenete za for-

miranje plač, kajti izvršitev prometa nikakor ne bi dopuščala takega povečanja plačnega sklada.

Poglejmo še, kako se natekajo dohodki od prebivalstva oziroma kako se v praksi izvaja nova davčna politika do kmeta in ostalih poklicev.

V tej zvezi naj poudarim, da so občinski ljudski odbori v svojih družbenih planih povišali občinske doklade pri kmetih za 24 milijonov, to je od povprečnega odstotka po okrajnem planu 9,4 na 10,9% (maksimum je 15%), pri ostalih poklicih pa za 21 milijonov ali za 53%. S tem so si občinski ljudski odbori ustvarili dodatna sredstva. Dodatna sredstva pa so si ljudski odbori ustvarili tudi s temeljitejšim določanjem pravih davčnih osnov, k čemu se je letos prvič pristopilo bolj organizirano, kar je vsekakor predvsem zasluga novega komunalnega sistema. Pa ne samo to. Občinski ljudski odbor Šiška in za njim drugi so konkretno pristopili tudi k odkrivanju davčnih utaj pri obrtnikih, ki so si kupovali nepremičnine, v davčnih prijavah pa prikazovali zasluzke, s katerimi se ne bi mogli niti preživljati. Zato smatram, da se mora ta praksa izvajati dosledno naprej z realnim ugotavljanjem davčnih osnov oziroma čistega dohodka in gonjenjem poskusov davčnih utaj.

Pritekanje teh sredstev je v I. polletju razmeroma zadovoljivo. Kmetje so svojo celotno obremenitev izpolnili s 44%. Pri tem sta bili predpisani akontaciji same dohodnine izvršeni s 50,9%, predvsem od celotne odmere, takse s 93%, do čim se občinske doklade še sploh niso začele realizirati, ker so se predpisale šele s III. akontacijo. Zato je izvršitev celotne obremenitve v globalu ugodna in je prav, da je obremenitev v II. polletju nekoliko večja, ker lahko kmeti vnovič svoje pridelke, predstavljajo pa tudi pritisk nanj, da z njimi ne špekulira. Seveda bo treba ravnati na to nenehne budnosti in pravčasne uporabe vseh možnosti, da se bo celotna dohodnina realizirala še v letošnjem letu. To bo potrebno tudi zato, ker se proračunsko leto konča z 31. decembrom, ter dohodki, ki se bodo natekli kasneje, ne bodo več dohodki letošnjega leta. To pomeni, če bodo proračuni zopet limitirani, kakor so bili letos, potem se lahko zgodi najmanj to, da se bo proračunska dejavnost posameznih ljudskih odborov zmanjšala za toliko, kolikor bodo znašali letošnji nepokriti izdatki. Zato bodi ena osnovnih nalog II. polletja 100% izpolnitev kmečkih dajatev.

Isto pravzaprav velja tudi za dajate iz ostalih poklicev. Vplačila predpisanih akontacij v I. polletju so bila izvršena s 85% ter so zajela 45% letne planirane obremenitve oziroma okoli 50% planirane dohodnine. Tudi tukaj namreč niso bile še predpisane občinske doklade. V ostalem velja ista problematika kot pri kmečkih dohodnini.

Upoštevajoč vse iznežene momente in predvidevajoč, da se bodo predlagani ukrepi izvajali, ter da se bo izvršila korekcija proračunskega deleža na dobičku iz gospodarstva, smatram, da bo plan proračunskih dohodkov dosežen.

To pokritje presežka izdatkov nad dohodki črpa trenutno okrajni ljudski odbor okoli 180 milijonov kredita, občinski ljudski odbori pa imajo skupaj obremenjenih 145 milijonov kredita, katerega pa nekateri med njimi več ne potrebujejo, občine Cerknica, Moste, Šiška in Vrhnika pa ga sploh nimajo.

Občinski ljudski odbori so svoje proračunske dohodke napram okrajnim kvotam dvignili za 103 milijone, in to predvsem pri občinskem prometnem davku, občinskih dokladah, kakor sem že omenil, ter dohodkih ustanov in uradov ter ostalih dohodkih. Realizacija občinskih dohodkov pa je nekaj nižja kot okrajnih, namreč 33% napram 37 odstotkov, ker niso bile realizirane občinske doklade in prometni davek od maloprodaje, ki so skoraj v celoti občinski proračunski dohodki. Tak odnos med ustvarjenimi dohodki pa se seveda odraža na porabi proračunskih sredstev. Realizacija občinskih izdatkov je dosegla le 36 odstotkov, okrajnih pa 41 predvidenih izdatkov. To pa je šlo seveda na račun negospodarskih investicij, ki so izvršene samo s 6,5%. Zato mislim, da je še enkrat na mestu pripomba, da mora biti posebej naša skrb realizacija tistih dohodkov, ki smo jih sami limitirali.

Realizacije skladov se ne bom posebej dotikal, ker je pač odvisna iz že izneženega. Potrošnja pa je bila v I. polletju nizka, ker ni bilo potrebnih navodil za njihovo uporabo. Trošil se je edino stanovanjski sklad. Mimogrede naj omenim, da so naše principe o večjem formiranju sklada za samostojno razpolaganje ob istočasnem odvodu dela tega sklada v stanovanjski sklad, podjetja sprejela samo enostransko, ker se je javilo do roka po nepopolnih podatkih samo okrog 10 podjetij. Dejstvo je, da se letošnji skladi podjetij realizirajo približno v isti višini kot lani, vendar pa je njihovo obvezno koriščenje po zveznih predpisih v letošnjem letu bolj obremenjeno kot lani. To je verjetno tudi vzrok, da podjetja niso akceptirala našega predloga. Taka situacija pa seveda postavlja v nevarnost zastavljeni tempo naše stanovanjske izgradnje ter mislim, da se bo potrebno v tej smeri le pogovoriti z delovnimi kolektivi.

Koriščenje posameznih skladov od natečenih sredstev 30. junija je naslednje:

Okrajni skladi:

1. Investicijski sklad — koriščenje 40% — vendar samo pred sprejetjem družbenega plana, to je prenešana sredstva od lanskega leta in v tem času vplačanih anuitet kakor smo ugotovili na zadnji seji OLO.
2. Cestni sklad ni bil koriščen, ker v I. polletju ni bilo navodil.
3. Sklad za pospeševanje kmetijstva je bil koriščen s 62% od vplačil po odobrenem programu.
4. Gasilski sklad ni bil koriščen, ker še vedno ni navodil.
5. Gozdni sklad je bil koriščen s 43% od natečenih sredstev po odobrenem programu.
6. Sklad za urejanje voča je bil koriščen s 71%.

Občinski skladi:

1. Investicijski sklad ni bil koriščen, ker še ni bilo zadevnih navodil.
2. Sklad za zidanje stanovanjskih hiš je bil koriščen s 78% od natečenih sredstev.
3. Cestni sklad prav tako ni bil koriščen zaradi zakasnitve navodil o uporabi.

Ko smo sprejemali okrajni družbeni plan, so se nam zdela sredstva skladov, s katerimi bomo razpolagali v letošnjem letu, izredno visoka. Predvsem je bil visok investicijski sklad, saj smo v lanskem letu pomagali industrijskim podjetjem samo s sredstvi iz natečenih anuitet. Toda naknadno zvezni predpisi so naše račune prekržali.

Določajo namreč, da ostane 20 odstotkov teh sredstev blokiranih od ostalih 80%, pa se polovica uporabi najprej za pokritje zveznih investicij na teritoriju okraja, od ostanka se odvede 60% v republiški investicijski sklad, tako, da okraju ostane bore malo. Konkretno s sredstvi okrajnega investicijskega sklada bomo finansirali 669 milijonov za še v prejšnjih letih odobrene zvezne investicije. Titan v Kamniku ter Hladilnico in Klavnico v Zalogu, to je celotno letošnje tranšo razen 85 milijonov. Zaradi tega je imenovana komisija odobrila na svoji seji čistih okrajnih kreditov v višini celih 70 milijonov.

V tej zvezi bi se še rad dotaknil obveze trgovskih podjetij do centralnega investicijskega sklada. Ljudski odbor je namreč odstopil v lanskem letu celotni dobiček trgovskih podjetij, ki je predstavljal čisti proračunski dohodek, za investicije v trgovini, pod pogojem, da trgovska podjetja del sredstev svojih investicijskih skladov v isti višini prav tako prispevajo to vse z namenom, da se bo s koncentriranimi sredstvi doseglo njihovo pravilnejše koriščenje in reševanje centralnih problemov v trgovini. Ljudski odbor je to obvezo izpolnil, trgovska podjetja in trgovinska zbornica kot njihov družbeni organ, ki je tak sklep sprejela na svojem obnem zboru, pa do sedaj svoje besede niso držala. Konkretno je do konca I. polletja bilo vplačano okoli 20%. Ta odstotek se je v tretjem kvartalu sicer dvignil nad 30%, vendar smatram, da je čas, da podjetja izpolnijo svojo obvezo.

Poročilo o izvršitvi proračuna v I. polletju 1956

Dopolnitev k že objavljenemu poročilu je podal Alojz Matelič, član Sveta za družbeni plan in finance:

Poročilo je bilo objavljeno v Glasniku dne 3. oktobra t. l. K poročilu bom dodal le nekaj pripomb, ki jih je v teku leta ugotovila Komisija za izvajanje proračuna, delno pa so bile iznežene tudi na seji Sveta za družbeni plan in finance.

1. Pri izvajanju proračuna izdatkov občinskih ljudskih odborov se pojavlja upravičena bojazen, da krediti za zdravljenje nepremožnih bolnikov ter za zdravljenje, ki je brezplačno po Uredbi, ne bodo zadostovali. Nekateri občine so za te potrebe že v celoti izčrpale za to določene kredite. Ker gre v tem primeru za znatne zneske, v merilu okraja za ca. 30 do 50 milijonov, je potrebno, da se s tem problemom bolj seznanimo. Za te potrebe je bilo v letu 1955 v mestnem in bivšem okrajnem proračunu skupno potrošenih 98.217.000 dinarjev. Za leto 1956 so vse občine skupno predvidele za ta namen le 83.000.000 dinarjev ter so del sredstev za zdravljenje namenile za druge potrebe. Na tozadevni slab položaj pa so vplivali še naslednji razlogi:

- a) Zvišanje oskrbnega dne v bolnicah in zvišanje cene storitvam v zdravstvenih domovih sta v povprečju od leta 1955 porasla za nad 20%. Posebno se občuti pri proračunskih izdatkih zvišanje cen v Kliničnih bolnicah, ki so že v teku tega leta ponovno zvišale cene. Tako se je n. pr. cena v porodniški kliniki od začetka leta 1955 zvišala od 1480 dinarjev do konca leta 1955 na 1700 in v teku leta 1956 ponovno na 1988 dinarjev (to je skupno za 34%). Na pediatrični kliniki je bila v januarju 1955 cena 1110 dinarjev,

To bi bila tovariši glavna problematika izvrševanja letošnjega plana poleg že objavljenega materiala. Neka splošna ugotovitev bi bila seveda ta, da kljub gotovim uspehom ne smemo ostati brez vsakodnevnih skrbi, da bodo rezultati ob koncu leta 100% in tudi prekoračeni, ker za to obstajajo pogoji.

Rezultati ukrepov IV. plenuma v Beogradu so tu. Ti so na eni strani posledica predvsem administrativnih ukrepov kot je znižanje investicij in nova davčna politika, na drugi strani pa bi preseganje planskih nalog lahko močno pospešilo njihovo uveljavljanje. Predvsem bi preseganje osnovne naloge, večanja produktivnosti dela direktno vplivalo na dvig življenjskega standarda delovnega človeka.

Mi smo že v zadnjem kvartalu planskega leta. Večina občinskih ljudskih odborov je že analizirala izpolnjevanje plana, nekateri med njimi so take analize obravnavali tudi z organi delavskega upravljanja ter postavljali potrebne sklepe. Mislim, da mora ta praksa ostati še naprej, posebno, ker bo to ugodno vplivalo tudi na pravilnost postavljanja planskih nalog za prihodnje leto, ki je v teku. Kot vse kaže, bo plan za leto 1957 res sprejet že do konca tega leta, kar zavisí delno seveda tudi od nas. S tem bo gotovo storjen korak naprej, ker ne bo več retroaktivne veljave instrumentov. Zato pozivam vse ljudske odbore, da bodo pri tem delu v polni meri sodelovali.

S tem predlagam poročilo o izvršitvi družbenega plana v I. polletju v odobritev.

v januarju 1956 1180 din, v septembru 1956 pa 1442 din (povečanje 30%). Podobno so naraščale cene tudi v ostalih klinikah. Ker je porodniško zdravljenje brezplačno, nosijo vse stroške za nezavarovane porodnice občine, kar predstavlja za občine, poleg ostalih bolezni, ki se zdravijo na njihov račun, zaradi visoke cene, izredno visoko breme. To breme je še posebno težko spričo dejstva, da morajo občine poleg teh stroškov nositi tudi stroške za plače babic, ki pa so zaradi odhajanja porodnic v bolnico često le delno zaposlene. Ker so stroški v kliničnih bolnicah znatno višji kakor v splošnih bolnicah (n. pr. v porodnišnici Postojna je cena oskrbnega dne 1411 dinarjev), zato so občine iz okrajev, katerih prebivalci so vezani na zdravljenje v kliničnih bolnicah v Ljubljani, v znatno težjem položaju kakor občine drugih okrajev. Tajništvo za zdravstvo OLO je že ponovno ugotavljalo cene zdravstvenim storitvam v zdravstvenih domovih, vendar cene v nekaterih ambulantah še vedno preveč obremenjujejo Zavod za soc. zavarovanje in občine, ker so cene v različnih ambulantah zelo različne.

- b) Oskrbnine v domovih onemoglih ter v mladinskih domovih, vzgajališčih in okrevališčih so se v letu 1956 prav tako zvišale, in sicer s pristankom pristojnih svetov. Na primer v Domu onemoglih na Vrhniki od I. VIII. 1956 zvišanje od 5000 dinarjev na 6000 dinarjev; v Domu na Bokalcu od 6400 din na 6700 din (kljub visokim prežkom v letu 1955), v Domu v Domžalah od 5400 na 5900 dinarjev; v otroških okrevališčih Kraljevica, Šiljevice in Stane Zagar je dnevna oskrba porasla od 400 na 450 dinarjev.

Zviševanje cen v dobi, ko za to ni vidnih in opravičljivih razlogov, črpa sredstva občin in moti redno financiranje ostalih potreb občine. Zato je Svet za družbeni plan in finance sklenil, da bo zaradi enotnosti finančne politike v okraju pregledal vse cene, h katerim bo dejal svoje soglasje, in sicer le v primeru, če bodo postavljene v okviru finančne zmogljivosti plačnikov. Svet pa meni, da bi bilo primerno, da tudi Drž. sekretariat za finance sodeluje pri določanju cen v bolnicah zaradi vskladitve finančnih obveznosti.

2. Izvajanje proračuna v I. polletju nam še ni dalo možnosti točne ocene izvrševanja, ker so bili plani le začasni in njihova izvršitev še ne nudi prave slike. Kontrolni organi pa so ugotovili, da se nekateri odredbodajalci premalo zanimajo za izvajanje svojih predračunov in prepuščajo često izvajanje svojemu

računovodji. To stališče je povsem napačno, ker je odredbodajalec odgovoren za pravilno izvajanje svojega proračuna ter bi moral o predlogu letnega proračuna, tromesečnih planov kakor tudi o izvajanju proračuna vsaj tromesečno podati točno poročilo svojemu upravnemu odboru. Tako nezanimanje in prejemna kontrola pa lahko dovede računovodjo do samovolje in nepravilnosti, kar se je tudi v nekaterih primerih zgodilo.

3. Planiranje izdatkov po tromesečnih planih je pri nekaterih odredbodajalcih še vedno zelo široko ter se v mnogih primerih planirana sredstva v teku tromesečja ne trošijo. Ze sama izvršitev nam pokaže sorazmerno slabo trošenje, čemur so v znatni meri vzrok previsoki nerealni plani, za katere bi odredbodajalec pri količkah odgovornem delu lahko vedel, da ne bodo črpani v tistem mesecu.

Stanje epidemije otroške ohromelosti na območju okraja Ljubljana in higiensko stanje šol

Okrajni sanitarni inšpektor dr. Franta Mis je poročal:

Zdravstvena služba smatra za dolžnost poročati ljudskemu odboru stanje epidemije otroške ohromelosti (otroške paralize ali poliomyelitis) v območju okraja in poročati o ukrepih, ki so bili izvedeni.

Otroška ohromelost, na kateri pa obolevajo tudi odrasli, se zadnje desetletje širom po svetu pojavlja v večjem številu, v mnogih krajih celo v obliki težkih epidemij z visoko smrtnostjo.

V območju LR Slovenije se je število primerov otroške ohromelosti od leta 1945 do leta 1955 gibalo takole:

Leto	Oboleli	Umrli
1945	12	2
1946	66	6
1947	20	1
1948	10	1
1949	37	1
1950	17	3
1951	55	5
1952	8	—
1953	187	12
1954	44	4
1955	64	3

Ze v letu 1953 je bila epidemija izrazita, ni pa bila občutna v toliki meri v Ljubljani in v ljubljanskem okraju.

Letošnje leto so bili napadeni v začetku epidemije okraji: Ljubljana, Kranj, Maribor, Kočevje in Ptuj, nakar so se pričeli pojavljati primeri boleznii tudi v Celju, Gorici, Koprju, Murski Soboti in Trbovljah. Potek letošnje epidemije prikazuje naslednja tabela:

Okraj	Oboleli	Umrli
Celje	17	—
Gorica	10	1
Kočevje	15	1
Koper	2	—
Kranj	23	1
Ljubljana	70	7
Maribor	9	—
Trbovlje	8	—
Murska Sobota	7	—
Novo mesto	11	2
Ptuj	16	1
Skupno	188	primerov

Do danes znaša število vseh prijavljenih primerov otroške ohromelosti v republiki 188 (za en primer več kakor v letu 1953). Smrtnost je znašala v letu 1953 6,3, letošnje leto pa 6,8.

Na območju ljubljanskega okraja je bilo od pričetka epidemije, t. j.

od 22. junija t. l. dalje, ko je bil prijavljen prvi primer, skupno 70 primerov ohromelosti, in sicer v občini Bežigrad 10, Center 9, Vič 9, Šiška 8, Moste 7, Rudnik 4, Sentvid 1. Skupno je bilo torej v ljubljanskih občinah prijavljenih 48 primerov, iz občine Polje nobeden. S področja občine Cerknica je bilo prijavljenih 5, Grosuplje 6, Ivančne gorice 2 primera, po en primer pa je bil prijavljen iz občin: Borovnica, Črnuče, Vrhnika, Kamnik, Domžale, Medvode, Litija, Moravče. Noben primer ni bil prijavljen iz občine: Polje, Mengeš, Logatec in Loška dolina.

Od vseh obolenih je bilo 46 otrok do 7. leta ali 65,7%, 12 obolenih je bilo starih od 8. do 15. leta ali 17,15%, v istem številu odstotkov pa so oboleli odrasli.

Umrlo je 7 obolenih ali 10%, en otrok star 6 let, eden 11 let, ostali pa so bili odrasli v starosti 19, 20, 27, 35, 53 let.

Bolezen se je pojavila v poedinem primeru v zadnjem tednu junija in v prvih tednih julija. V tretjem tednu julija ni bil noben primer, v zadnjem tednu julija 4, v prvem tednu avgusta 7, v sredi avgusta samo 2 primera, tretji teden avgusta 8 primerov, zadnji teden avgusta 6 primerov, v prvem tednu septembra 14 primerov, nato 11, 6, zadnji teden septembra 8 primerov. V tekočem tednu, t. j. od 1. oktobra dalje je bil prijavljen samo en primer, kar daje utemeljeno perspektivo na zaključek epidemije v najkrajšem času. Ze ta teden da je v zaključni fazi.

Potek epidemije otroške ohromelosti kaže gotove zakonitosti in je epidemiološki študij poteka epidemij ohromelosti v zadnjih desetih letih na področju republike Slovenije pokazal, da se pri nas epidemija začne v juniju oziroma juliju, doseže višek v avgustu, pada v septembru in preneha v oktobru.

Ako nas genius epidemicus tudi letošnje leto ne prevara, je epidemija že v zaključni fazi.

Bolezen je nastopila v glavnem sporadično, le v enem primeru je nastopila v otroškem vrtcu v obliki lokalne epidemije 4 primerov, v Cerknici sta zbolela dva brata, v Šiški so pa trije primeri sumljivo locirani v območju le deloma reguliranega, in fekalno onečiščenega jarka.

Epidemiološka situacija v okraju je bila komplicirana ob istočasnem

pojavljanju epidemskega seroznega meningitisa.

Te bolezni je bilo do danes prijavljene na območju okraja 300, od teh je 251 že ozdravljenih, v evidenci pa še 69 primerov. Umrli ni nihče.

Največ primerov je bilo prijavljenih s področja občine Kamnik — 75, Ljubljana-Center 30, Domžale 29, Šiška 22, Vrhnika 18, Rudnik, Vič, Sentvid po 14, Bežigrad 12, Medvode 11, Polje 10, v ostalih občinah pa izpod 10. Samo iz Loške doline ni bil prijavljen noben primer. Etiologija seroznega meningitisa še ni dokončno znana. Gotovo je, da se pod to klinično sliko združujejo obolenja, povzročena po virusih, ki jih prenašajo klopi, lažje oblike otroške ohromelosti, ki pa ne kažejo nobenih znakov ohromelosti in obolenja, povzročena po nekkih drugih virusih, katerih identiteta se sele ugotavlja pri nas in po vsem svetu.

Povzročitelj paralize je v glavnem poznan virus, ki nastopa v več vrstah in podvrstah. Znano je, da se virus paralize oziroma ohromelosti širi v glavnem po telesnih iztrebkih, oziroma tudi po slini bolnikov in prebolevalnikov, ki vsaj 3 mesece trošijo nevarne klice v svoji okolici. Posebno so nevarni oni, ki bolezen prebolevajo v lahki, neugotovljeni obliki. Po podatkih iz literature je takih bolnikov mnogo več kot klinično ugotovljenih.

Bolezen se širi na vse načine, ki omogočajo vdor delcev blata bolnih in prebolevalnikov v zdravo telo. Okužene roke so najčešči prenositelj klic bolezni. Pomanjkljiva osebna čistota, nečistoča stanovanj in okolice, nezavarovana in nečista stranišča, greznice in gnojišča, okužena pitna voda, onesnaženo sadje, zelenjava in druga živila, muhe in druga golazen so običajni način širjenja okužbe s klicami ohromelosti.

Za preprečevanje širjenja navedenih bolezni je sanitarni inšpektorat povzel potrebne ukrepe:

Solski pouk je bil odgoden za 10 dni z namenom, da se uporabi ta čas za temeljito higienizacijo vseh šol in primerno obvesti vse prebivalstvo o bistvu bolezni. S posebnim nalogom je bil naročen zdravstvenim domovom postopek najnujnejših asanacijskih ukrepov. Posebno občinske zdravstvene komisije so ob sodelovanju strokovnjakov Centralne šolske poliklinike pod vodstvom in nadzorstvom sanitarne inšpekcije pregledale vse šole, dijaške domove in druge otroške vzgojne ustanove, ugotovljale nedostatke ter v tesnem sodelovanju z občinskimi ljudskimi odbori odredile asanacijske ukrepe.

V območju okraja je bilo pregledanih 24 otroških vrtcev, 164 osnovnih šol, 36 gimnazij, 35 nižjih strokovnih šol, 10 srednjih strokovnih šol, 35 kmetijsko gospodarskih šol in 40 vzgojnih domov. Gimnazije, nižje strokovne in kmetijsko gospodarske šole izven območja mesta Ljubljane večinoma delijo šolske zgradbe z osnovnimi šolami.

Ugotovilo se je, da veliko šol v okraju trpi na pomanjkanju vodovodnih naprav. Organizacija mehanične dezinfekcije, t. j. pranja rok pod tekočo vodo je bila prva, pa tudi najtežja naloga borbe proti paralizi. Vodo v razredu in pred stranišči z zadostnim številom iztokov imajo namreč samo tik pred vojno in po vojni zgrajene ali asanirane šole, t. j. delno bežigradska gimnazija, Moste in Polje, osnovna šola Prule, Ježica, Moste, Jarše, Vrh,

Vače, Kostrevnica, Janče, St. Ožbal, Vrh treh kraljev in osnovna šola Bežigrad, ki je baš sedaj montirala manjkajoče umivalnike.

V teku je asanacija sanitarij na klasični gimnaziji in na gimnaziji v Vegovi ulici.

Poljanska gimnazija ima stranišča brez tekoče vode. Na hodniku je ena kuhinjska školjka za tri do štiri razrede, t. j. za 120 učencev in učenk.

Gimnazija na Trgu revolucije imela po 4 stranišča brez umivalnika v vsakem nadstropju in vodovodno pipo za 5 učilnic.

Težje je še stanje šol v izvenmestnih občinah. Od 178 pregledanih zgradb ima vodovod 79 šol, vendar skoraj vse brez zadostnega števila vodovodnih izlivk, 40 šol ima vodnjake, le nekaj z avtomatsko črpalko, toda voda je napeljana večinoma le v šolsko vežo in v učiteljevo stanovanje. Kapnico ima 43 šol, ki so večinoma v redu.

Imamo tudi šole brez vsake vode ter jo učenci prinašajo iz bližnjih potokov, tako v Križevski vasi, Zapotoku, Zilcah, Silcah, Cajnarjih, Podtaboru, Vranji peči, Ribcah, Rakitni, Primskovem in Gorenjem jezeru. Od sosedov prinašajo vodo v šolo v Krki, Ambrusu, Zagradcu, Smartnem, Javorju, Brezovici in v gimnaziji Stari trg.

V vseh šolah, ki nimajo vode pred stranišči, se je improviziralo umivanje rok največkrat s pomočjo sodov, napoljenih s kloravico ali dezolovo razredčino ali z obilnavjem rok iz vrčev. Vzgojno osebje osebno nadzoruje pranje rok po uporabi stranišč in pred jedjo, in to zelo vestno.

Pažnja se je posvetila higienizaciji stranišč, ki se najmanj dvakrat dnevno razkužujejo. Največ težav povzročajo suha, večinoma primitivno zgrajena stranišča v 115 šolah.

V 57 šolah so defektne greznice, bodisi zamakajo ali imajo defektne pokrove.

Šole, kjer ni bilo zadoščeno osnovnim zahtevam zdravstvene službe, niso bile odprte ob terminu. Zaradi nujnih, a še ne izvršenih del v sanitarijih je bil začasno zaprt en otroški vrtec, Klasična gimnazija, I. in VII. gimnazija v Ljubljani 8 dni, osnovna šola Center 3 dni, II. gimnazija 2 dni. Na področju ObLO Loška dolina se je otvoritev nižje gimnazije v Starem trgu, osnovni šoli Iga vas in Gorenje jezero, Babno polje odložila za 10 dni.

V občini Medvode se je otvoritev šole v Sori zakasnila zaradi primera paralize v učiteljevi družini za 5 dni, osnovna šola v Pirničah pa še ni odprta in se urejujejo sanitarne naprave.

V občini Mengeš se je otvoritev osnovne šole in gimnazije v Mengešu in osnovne šole v Trzinu zakasnila, ker ni bilo zadoščeno osnovnim predpisom glede čiščenja rok.

V občini Kamnik se je zakasnila otvoritev šole v Gozdu za 4 dni, Komende 5 dni, Mekinje 3 dni, osnovna šola Smartno, ki ima prostore delno v kmečki hiši, ki je brez vode, ima gnojišče pred vhodom in popolnoma nesaniirano stranišče, je še nadalje zaprta.

V občini Vič se stara šola na Brezovici zaradi nemogočih sanitarnih prilik v straniščih in zaradi pomanjkanja vode še ni mogla odpreti. V gradnji je nova šola.

V občini Ivančna gorica se je otvoritev šole zakasnila zaradi uvedbe asanacijskih del za nekaj dni v Krki, Ambrusu in Zagradcu.

Poleg vseh ukrepov, ki so jih izdale zelo uvidne občinske zdravstvene in prosvetne oblasti, je bilo izdanih zaradi najnujnejših asanacijskih ukrepov še 164 odločb okrajne sanitarne inšpekcije.

V kampanji za hitro higienizacijo šol so vsi občinski ljudski odbori pokazali veliko razumevanje. V vseh šolah so bili roditeljski sestanki, vzgojitelji so ponovno opozarjali otroke na nujnost vzdrževanja skrajne čistote, zdravniki pa so imeli v času kampanje po dosedanjih podatkih 231 zdravstvenih predavanj po terenih in po šolah. Zdravstvena služba je našla najboljše sodelavce v borbi proti epi-

demiji v prosvetni službi, ki je s preureditvijo doma Majde Vrhovnikove v zasilno bolnico še vedno prizadeta.

Zdravstvena služba je našla polno razumevanja tudi pri vseh ostalih tajništvi. Zelo uspešen način sodelovanja so pokazale gostinska, trgovinska in obrtna zbornica, posebno zadnja, ki je s samoiniciativnimi ukrepi pripravila instalaterske in druge obrtnike do hitrega in prioritarnega dela pri asanacijah šolskih sanitarij.

Prav tako je zdravstvena služba našla brez kakih uradnih ukrepov vestne sodelavce v športnih in telovadnih organizacijah, ki so svoje

delovanje prilagodile epidemiološki situaciji.

Lutkovno gledališče, mladinski kino, baletna šola, kotalkališče, podjetje »Snaga« in celo železniški promet je svoje poslovanje skušal po danih možnostih prilagoditi potrebam zdravstvene službe.

Zaradi epidemije je sanitarno-inšpekcijska služba skupno s tržno inšpekcijo in veterinarji posebno poostriala sanitarno higienski nadzor nad obrati živilske stroke.

Poleg rednega dela je bilo v mesecu septembru izvršenih 470 pregledov živilskih obratov vseh vrst. Zaradi grobe kršitve higienskih predpisov je bilo 46 oseb oziroma pod-

jetij predanih v upravno-kazensko postopanje, 2 primera pa je bilo potrebno prijaviti javnemu tožilstvu. Kjer so bili pogoji obratovanja nezdravljivi z veljavnimi predpisi, je bila odrejena začasna ali trajna zatvoritev obrata. Ta ukrep je prizadel 9 trgovin z živili, 7 gostinskih obratov, 2 pekarni oziroma slaščičarni in 4 živilske obrate ostalih strok, skupno 22 obratov.

Odločni ukrepi so bili na mestu, stanje higiene v večini obratov se je vidnoboljšalo. Ni izključeno, da je tudi ta ukrep pripomogel, da se epidemija ni razširila, da je ostala na relativno nizki stopnji in da je že tako rekoč pri kraju.

Izvešček iz poročila o poslovanju gostinskega podjetja »SOKOL«, Ljubljana, Ciril-Metodova 18, v letu 1955

Podjetje je bilo ustanovljeno dne 10. februarja 1948 z odlokom MLO Ljubljana, Tajn., št. 694/48. Podjetje je registrirano v Registru državnih gospodarskih podjetij pri Okrožnem gospodarskem sodišču v Ljubljani. Gostinsko podjetje »Sokol« sestavljata dve gostišči »Sokol« in »Kolovrat«. Medsebojni odnosi so urejeni na podlagi posebne pogodbe, ki je potrjena po bivšem MLO Ljubljana in registrirana pri Okrožnem gospodarskem sodišču. Plan realizacije gostinskih storitev sta obe gostišči presegle za 15%. Število zaposlenih se je gibalo v stalni višini okoli 30 oseb. Delno je podjetje zaposlilo tudi honorarne moči.

AKTIVA		BILANCA na dan 31. decembra 1955		PASIVA	
Zap. št.	Naziv postavke	Znesek v 000 din	Zap. št.	Naziv postavke	Znesek v 000 din
A. Osnovna in izločena sredstva			A. Viri osnovnih in izločenih sredstev		
1.	Osnovna sredstva	1.972	1.	Sklad osnovnih sredstev	1.972
2.	Investicije v teku	2	2.	Dolgoročni krediti za dokončane investicije	—
3.	Izločena sredstva in druga investicijska sredstva	1.597	3.	Razni skladi	1.444
B. Obratna sredstva			4.	Dolgoročni kredit za finansiranje investicij	—
4.	Skupna obratna sredstva	1.243	5.	Drugi viri finansiranja investicij	2
C. Sredstva v obračunu in druga aktiva			B. Viri obratnih sredstev		
5.	Kupci in druge terjatve	85	6.	Viri obratnih sredstev (skupno)	255
6.	Druga aktiva	476	C. Viri sredstev v obračunu in druga sredstva		
D. Finančni uspeh			7.	Dobavitelji in druge obveznosti	1.702
7.	Razporejeni dobiček	483	8.	Druga pasiva	—
8.	Izguba	—	D. Finančni uspeh		
	Skupaj:	5.858	9.	Dobiček	483
			10.	Kritje izgube	—
				Skupaj:	5.858

Vodja računovodstva:
Irišar Sveto

Predsednik upravnega odbora:
Vergan Maric

Direktor podjetja:
Ster Fani

Izvešček iz poročila o poslovanju trgovskega podjetja »TOBAK«, Ljubljana, Likozarjeva 8, v letu 1955

Predmet poslovanja je nakup in prodaja tobanih izdelkov, vžgalic, poštinih in taksnih vrednotnic ter galanterijskih predmetov na veliko in na drobno na območju OLO Ljubljana. Skupna realizacija blagovnega prometa znaša 1.101.622.560 din ali 141% nasproti planu za leto 1955. Bruto dohodek znaša 49.029.289 din ali 4,45% nasproti prometu. Podjetje zaposluje povprečno 120 delavcev in nameščencev predvsem osebe zaščitene po invalidskem zakonu. Podjetje je rentabilno, knjigovodstvo ažurno in vse obveznosti do družbene skupnosti v redu poravnane.

AKTIVA		BILANCA na dan 31. decembra 1955		PASIVA	
Zap. št.	Naziv postavke	Znesek v 000 din	Zap. št.	Naziv postavke	Znesek v 000 din
A. Osnovna in izločena sredstva			A. Viri osnovnih in izločenih sredstev		
1.	Osnovna sredstva	12.772	1.	Sklad osnovnih sredstev	12.772
2.	Investicije v teku	—	2.	Dolgoročni krediti za dokončane investicije	—
3.	Izločena sredstva in druga investicijska sredstva	13.392	3.	Razni skladi	15.131
B. Obratna sredstva			4.	Dolgoročni kredit za finansiranje investicij	—
4.	Skupna obratna sredstva	52.589	5.	Drugi viri finansiranja investicij	—
C. Sredstva v obračunu in druga aktiva			B. Viri obratnih sredstev		
5.	Kupci in druge terjatve	35.096	6.	Viri obratnih sredstev (skupno)	62.541
6.	Druga aktiva	449	C. Viri sredstev v obračunu in druga sredstva		
D. Finančni uspeh			7.	Dobavitelji in druge obveznosti	22.726
7.	Razporejeni dobiček	936	8.	Druga pasiva	1.130
8.	Izguba	—	D. Finančni uspeh		
	Skupaj:	115.244	9.	Dobiček	936
			10.	Kritje izgube	—
				Skupaj:	115.244

Vodja računovodstva:
Privšek Jože

Predsednik upravnega odbora:
Pavič Cedo

Direktor podjetja:
Kosmač Jože

Izvelek iz poročila o poslovanju restavracije »LJUDSKA KUHINJA«, Ljubljana, Streliška 12, v letu 1955

Celotni promet v letu 1955 je znašal 54.526.156 din, povprečno število gostov-abonentov je znašalo 1800 za kosilo in 1000 za večerjo. Skupno smo izdali 627.584 kosil in 333.650 večerij. Vse te posle je opravljalo povprečno po 51 ljudi. Zaloge blaga in ostalega materiala so se gibale v višini, ki je potrebna za nemoteno poslovanje podjetja.

AKTIVA		BILANCA na dan 31. decembra 1955		PASIVA	
Zap. št.	Naziv postavke	Znesek v 000 din	Zap. št.	Naziv postavke	Znesek v 000 din
A. Osnovna in izločena sredstva			A. Viri osnovnih in izločenih sredstev		
1.	Osnovna sredstva	3578	1.	Sklad osnovnih sredstev	3.578
2.	Investicije v teku	347	2.	Dolgoročni krediti za dokončane investicije	—
3.	Izločena sredstva in druga investicijska sredstva	1.891	3.	Razni skladi	1.911
B. Obratna sredstva			4.	Dolgoročni kredit za finansiranje investicij	—
4.	Skupna obratna sredstva	82	5.	Drugi viri finansiranja investicij	317
C. Sredstva v obračunu in druga aktiva			B. Viri obratnih sredstev		
5.	Kupci in druge terjatve	2895	6.	Viri obratnih sredstev (skupno)	—
6.	Druga aktiva	—	C. Viri sredstev v obračunu in druga sredstva		
D. Finančni uspeh			7.	Dobavitelji in druge obveznosti	1.962
7.	Razporejeni dobiček	—	8.	Druga pasiva	985
8.	Izguba	—	D. Finančni uspeh		
	Skupaj:	8.793	9.	Dobiček	—
			10.	Kritje izgube	—
				Skupaj:	8.793

Vodja računovodstva: Komavli Angela
Predsednik upravnega odbora: Tihelj Marija
Direktor podjetja: Bratkovič Antonija

Izvelek iz poročila o poslovanju ONPZ igračarjev in galanteristov »GALIS«, Ljubljana, Vodnikova 17, v letu 1955

Doseženi promet je bil za 56,8 % višji od predvidenega po načrtu. Celotni dohodek je znašal 10.509.746 din. Vrednost osnovnih sredstev je bila povečana za 898.022 din. Povprečno je bilo zaposlenih 24 delavcev in uslužbencev.

AKTIVA		BILANCA na dan 31. decembra 1955		PASIVA	
Zap. št.	Naziv postavke	Znesek v 000 din	Zap. št.	Naziv postavke	Znesek v 000 din
A. Osnovna in izločena sredstva			A. Viri osnovnih in izločenih sredstev		
1.	Osnovna sredstva	1.108	1.	Sklad osnovnih sredstev	1.108
2.	Investicije v teku	—	2.	Dolgoročni krediti za dokončane investicije	—
3.	Izločena sredstva in druga investicijska sredstva	1.500	3.	Razni skladi	1.954
B. Obratna sredstva			4.	Dolgoročni kredit za finansiranje investicij	—
4.	Skupna obratna sredstva	1.179	5.	Drugi viri finansiranja investicij	—
C. Sredstva v obračunu in druga aktiva			B. Viri obratnih sredstev		
5.	Kupci in druge terjatve	25.090	6.	Viri obratnih sredstev (skupno)	549
6.	Druga aktiva	6.447	C. Viri sredstev v obračunu in druga sredstva		
D. Finančni uspeh			7.	Dobavitelji in druge obveznosti	3.296
7.	Razporejeni dobiček	9	8.	Druga pasiva	28.417
8.	Izguba	—	D. Finančni uspeh		
	Skupaj:	35.333	9.	Dobiček	9
			10.	Kritje izgube	—
				Skupaj:	35.333

Vodja računovodstva: Aleksič Božidar
Predsednik upravnega odbora: Premelj I. Ladislav
Direktor podjetja: Pate Franc

Izvelek iz poročila o poslovanju podjetja »KROJ«, Ljubljana, Poljanska 15, v letu 1955

Podjetje je bilo ustanovljeno dne 6. januarja 1948 z odl. št. 335/48 RLO I gl. m. Ljubljana. V teku leta 1955 je podjetje zaposlovalo povprečno 150 delavcev in uslužbencev, ter ustvarilo 112.112.917 din prometa. Obveznosti do družbene skupnosti so bile v redu poravnane. Podjetje je rentabilno, knjigovodstvo ažurno in v redu. Delavski svet oziroma upravni odbor sta imela zasedanja redno in so se tekoči problemi sprotno reševali.

AKTIVA		BILANCA na dan 31. decembra 1955		PASIVA	
Zap. št.	Naziv postavke	Znesek v 000 din	Zap. št.	Naziv postavke	Znesek v 000 din
A. Osnovna in izločena sredstva			A. Viri osnovnih in izločenih sredstev		
1.	Osnovna sredstva	3.769	1.	Sklad osnovnih sredstev	3.769
2.	Investicije v teku	—	2.	Dolgoročni krediti za dokončane investicije	612
3.	Izločena sredstva in druga investicijska sredstva	997	3.	Razni skladi	—
B. Obratna sredstva			4.	Dolgoročni kredit za finansiranje investicij	—
4.	Skupna obratna sredstva	1.158	5.	Drugi viri finansiranja investicij	—
C. Sredstva v obračunu in druga aktiva			B. Viri obratnih sredstev		
5.	Kupci in druge terjatve	23.604	6.	Viri obratnih sredstev (skupno)	12.000
6.	Druga aktiva	3.415	C. Viri sredstev v obračunu in druga sredstva		
D. Finančni uspeh			7.	Dobavitelji in druge obveznosti	16.362
7.	Razporejeni dobiček	4.085	8.	Druga pasiva	—
8.	Izguba	—	D. Finančni uspeh		
	Skupaj:	37.028	9.	Dobiček	4.085
			10.	Kritje izgube	—
				Skupaj:	37.028

Vodja računovodstva: Olup Zvonimir
Predsednik upravnega odbora: Klopčič Tina
Direktor podjetja: Stanič Viljem

Izveček iz poročila o poslovanju gostinskega podjetja »STARI TIŠLER«, Ljubljana, Kolodvorska 24, v letu 1955

Promet je znašal 35,626.235 din, v primeri s planom 132 %. Knjigovodstvo je bilo ažurno in v redu. Vse obveznosti so bile pravočasno izpolnjene. Zaposlenih je bilo povprečno 35 oseb.

AKTIVA		BILANCA na dan 31. decembra 1955		PASIVA	
Zap. št.	Naziv postavke	Znesek v 000 din	Zap. št.	Naziv postavke	Znesek v 000 din
A. Osnovna in izločena sredstva			A. Viri osnovnih in izločenih sredstev		
1.	Osnovna sredstva	7.091	1.	Sklad osnovnih sredstev	7.091
2.	Investicije v teku	148	2.	Dolgoročni krediti za dokončane investicije	—
3.	Izločena sredstva in druga investicijska sredstva	1.790	3.	Razni skladi	1.790
B. Obratna sredstva			B. Viri obratnih sredstev		
4.	Skupna obratna sredstva	2.030	6.	Viri obratnih sredstev (skupno)	31
C. Sredstva v obračunu in druga aktiva			C. Viri sredstev v obračunu in druga sredstva		
5.	Kupci in druge terjatve	424	7.	Dobavitelji in druge obveznosti	2.423
6.	Druga aktiva	—	8.	Druga pasiva	—
D. Finančni uspeh			D. Finančni uspeh		
7.	Razporejeni dobiček	875	9.	Dobiček	875
8.	Izguba	—	10.	Kritje izgube	—
Skupaj:		12.358	Skupaj:		12.358

Vodja računovodstva:
Markovič Zdenka

Predsednik upravnega odbora:
Lesjak Ivanka

Direktor podjetja:
Bučar Janez

Izveček iz poročila o poslovanju tovarne kemičnih izdelkov »ARBO«, Podgrad, Ljubljana-Polje, v letu 1955

Dosežen promet je znašal 95,744.000 din in je bil za 92,3 % večji v primerjavi z letom 1954, ter za 1,3 % večji od predvidenega načrta. — Proizvedeno je bilo skupno 724 ton izdelkov, od tega 596 ton destilatov, 86 ton anorganskih soli in 42 ton raznih organskih produktov. Zaposleno je bilo povprečno 37 oseb, kar je za 5 več kot v letu 1954.

AKTIVA		BILANCA na dan 31. decembra 1955		PASIVA	
Zap. št.	Naziv postavke	Znesek v 000 din	Zap. št.	Naziv postavke	Znesek v 000 din
A. Osnovna in izločena sredstva			A. Viri osnovnih in izločenih sredstev		
1.	Osnovna sredstva	19.998	1.	Sklad osnovnih sredstev	19.998
2.	Investicije v teku	4.000	2.	Dolgoročni krediti za dokončane investicije	—
3.	Izločena sredstva in druga investicijska sredstva	4.383	3.	Razni skladi	4.919
B. Obratna sredstva			B. Viri obratnih sredstev		
4.	Skupna obratna sredstva	12.536	6.	Viri obratnih sredstev (skupno)	10.416
C. Sredstva v obračunu in druga aktiva			C. Viri sredstev v obračunu in druga sredstva		
5.	Kupci in druge terjatve	7.365	7.	Dobavitelji in druge obveznosti	9.455
6.	Druga aktiva	577	8.	Druga pasiva	71
D. Finančni uspeh			D. Finančni uspeh		
7.	Razporejeni dobiček	18.493	9.	Dobiček	18.493
8.	Izguba	—	10.	Kritje izgube	—
Skupaj:		67.352	Skupaj:		67.352

Vodja računovodstva:
Rugelj Minka

Predsednik upravnega odbora:
Avsec Justin

Direktor podjetja:
ing. Zuban Vlado

Izveček iz poročila o poslovanju trgovskega podjetja »NAPREDEK«, Domžale, v letu 1955

Podjetje trgovsko delo v osmih prodajalnah na območju občin Domžale in Moravče. Plan prometa je presežen za 25,6 %. Povprečno je bilo vsega zaposlenih 25. Na enega zaposlenega odpada 632.000 din prometa. Povprečna razlika v ceni, brez prevoznih stroškov in prometnega davka, 6,37 % od prometa. Materialni stroški, usluge in amortizacija 1,91 %, prispevki družbeni skupnosti in skladom pa 0,72 % od prometa. Podjetje je uspešno poslovalo.

AKTIVA		BILANCA na dan 31. decembra 1955		PASIVA	
Zap. št.	Naziv postavke	Znesek v 000 din	Zap. št.	Naziv postavke	Znesek v 000 din
A. Osnovna in izločena sredstva			A. Viri osnovnih in izločenih sredstev		
1.	Osnovna sredstva	7.864	1.	Sklad osnovnih sredstev	7.864
2.	Investicije v teku	—	2.	Dolgoročni krediti za dokončane investicije	—
3.	Izločena sredstva in druga investicijska sredstva	2.225	3.	Razni skladi	2.225
B. Obratna sredstva			B. Viri obratnih sredstev		
4.	Skupna obratna sredstva	19.608	6.	Viri obratnih sredstev (skupno)	18.225
C. Sredstva v obračunu in druga aktiva			C. Viri sredstev v obračunu in druga sredstva		
5.	Kupci in druge terjatve	3.640	7.	Dobavitelji in druge obveznosti	5.050
6.	Druga aktiva	392	8.	Druga pasiva	365
D. Finančni uspeh			D. Finančni uspeh		
7.	Razporejeni dobiček	201	9.	Dobiček	201
8.	Izguba	—	10.	Kritje izgube	—
Skupaj:		33.930	Skupaj:		33.930

Vodja računovodstva:
Pilih Franjo

Predsednik upravnega odbora:
Rape Jože

Direktor podjetja:
Korošec Jurij

Izvelek iz poročila o poslovanju podjetja »INDUSTRIJA USNJA VRHNIKA«, v letu 1955

Osnovna dejavnost v letu 1955 je bila proizvodnja vseh vrst svinjskega usnja in usnje drobnice. Vzporedno s proizvodnjo v usnjarni, je tekla proizvodnja še v obratu ščetinarne, konfekcije in kemičnem obratu. Tržišče podjetja obsega vse ombočje LFRJ, v tujini pa Anglijo, Avstrijo, Dansko, Francijo, Finsko, Italijo, Holandijo, Nemčijo, Svico. Povprečno število zaposlene delovne sile je bilo 359 moških in 375 žensk.

AKTIVA		BILANCA na dan 31. decembra 1955		PASIVA	
Zap. št.	Naziv postavke	Znesek v 000 din	Zap. št.	Naziv postavke	Znesek v 000 din
A. Osnovna in izločena sredstva			A. Viri osnovnih in izločenih sredstev		
1.	Osnovna sredstva	435.736	1.	Sklad osnovnih sredstev	419.212
2.	Investicije v teku	28.530	2.	Dolgoročni krediti za dokončane investicije	9.958
3.	Izločena sredstva in druga investicijska sredstva	86.215	3.	Razni skladi	88.346
B. Obratna sredstva			4.	Dolgoročni kredit za finansiranje investicij	14.337
4.	Skupna obratna sredstva	634.419	5.	Drugi viri finansiranja investicij	20.759
C. Sredstva v obračunu in druga aktiva			B. Viri obratnih sredstev		
5.	Kupci in druge terjatve	179.390	6.	Viri obratnih sredstev (skupno)	629.297
6.	Druga aktiva	17.758	C. Viri sredstev v obračunu in druga sredstva		
D. Finančni uspeh			7.	Dobavitelji in druge obveznosti	191.386
7.	Razporejeni dobiček	384.813	8.	Druga pasiva	8.753
8.	Izguba	—	D. Finančni uspeh		
			9.	Dobiček	384.813
			10.	Kritje izgube	—
	Skupaj:	1.766.861		Skupaj:	1.766.861

Vodja računovodstva:
Molk Avgust

Predsednik upravnega odbora:
Kenk Jaka

Direktor podjetja:
Ing. Hladnik Millvoj

Izvelek iz poročila o poslovanju podjetja »AVTOPROMET«, Ljubljana, Savska cesta, v letu 1955

Podjetje opravlja usluge s tovornimi avtomobili in popravila avtomobilov v svojih delavnicah. V letu 1955 je zaposlovalo 96 delavcev in uslužbencev ter 20 vajencev. Finančni plan proizvodnje je bil prekoračen za 36 %, realizacija je znašala 119.854.000 din. Iztrošenost avtoparka nujno narekuje obnovo in nabavo novih kamionov. Podjetje je rentabilno, obveznosti do družbe poravnane, knjigovodstvo je ažurno.

AKTIVA		BILANCA na dan 31. decembra 1955		PASIVA	
Zap. št.	Naziv postavke	Znesek v 000 din	Zap. št.	Naziv postavke	Znesek v 000 din
A. Osnovna in izločena sredstva			A. Viri osnovnih in izločenih sredstev		
1.	Osnovna sredstva	75.280	1.	Sklad osnovnih sredstev	66.204
2.	Investicije v teku	1.750	2.	Dolgoročni krediti za dokončane investicije	3.326
3.	Izločena sredstva in druga investicijska sredstva	8.139	3.	Razni skladi	14.897
B. Obratna sredstva			4.	Dolgoročni kredit za finansiranje investicij	—
4.	Skupna obratna sredstva	18.593	5.	Drugi viri finansiranja investicij	7.500
C. Sredstva v obračunu in druga aktiva			B. Viri obratnih sredstev		
5.	Kupci in druge terjatve	22.895	6.	Viri obratnih sredstev (skupno)	13.967
6.	Druga aktiva	—	C. Viri sredstev v obračunu in druga sredstva		
D. Finančni uspeh			7.	Dobavitelji in druge obveznosti	20.763
7.	Razporejeni dobiček	30.412	8.	Druga pasiva	—
8.	Izguba	—	D. Finančni uspeh		
			9.	Dobiček	30.412
			10.	Kritje izgube	—
	Skupaj:	157.069		Skupaj:	157.069

Vodja računovodstva:
Kovič Nada

Predsednik upravnega odbora:
Javoršek Branko

Direktor podjetja:
Rozman Lovrenc

Izvelek iz poročila o poslovanju državnega obrtnega podjetja »GREGORINČIČ FRANC, medicinarstvo in svečarstvo, Ljubljana, Titova 175, v letu 1955

Državno obrtno podjetje je bilo ustanovljeno 2. aprila 1952 z odločbo MLO. V letu 1955 je podjetje doseglo 8.481.694 din prometa. Povprečno zaposlena delovna sila 5 oseb. Obveznosti do družbene skupnosti so bile redno poravnane. Podjetje je rentabilno. Knjigovodstvo ažurno in v redu. Delovni kolektiv je vse probleme sproti reševal.

AKTIVA		BILANCA na dan 31. decembra 1955		PASIVA	
Zap. št.	Naziv postavke	Znesek v 000 din	Zap. št.	Naziv postavke	Znesek v 000 din
A. Osnovna in izločena sredstva			A. Viri osnovnih in izločenih sredstev		
1.	Osnovna sredstva	1.329	1.	Sklad osnovnih sredstev	1.014
2.	Investicije v teku	—	2.	Dolgoročni krediti za dokončane investicije	355
3.	Izločena sredstva in druga investicijska sredstva	—	3.	Razni skladi	—
B. Obratna sredstva			4.	Dolgoročni kredit za finansiranje investicij	—
4.	Skupna obratna sredstva	2	5.	Drugi viri finansiranja investicij	—
C. Sredstva v obračunu in druga aktiva			B. Viri obratnih sredstev		
5.	Kupci in druge terjatve	658	6.	Viri obratnih sredstev (skupno)	510
6.	Druga aktiva	352	C. Viri sredstev v obračunu in druga sredstva		
D. Finančni uspeh			7.	Dobavitelji in druge obveznosti	460
7.	Razporejeni dobiček	555	8.	Druga pasiva	2
8.	Izguba	—	D. Finančni uspeh		
			9.	Dobiček	555
			10.	Kritje izgube	—
	Skupaj:	2.896		Skupaj:	2.896

Vodja računovodstva:
Kotljaj Klara

Predsednik upravnega odbora:
Petanjko Stanko

Direktor podjetja:
Gregorinčič Franc